

ПРО СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ДОСТУПУ ДО ПРАВОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

*Співаковський О.В., кандидат фізико-математичних
наук, доцент*

*Зварич В.В., студент II курсу соціально-правового
факультету,
Херсонський державний педагогічний університет*

Інформатизація суспільства – об'єктивний процес, пов'язаний з підвищенням ролі впливу інтелектуальних видів діяльності на всі сторони життя людини. Відмінною рисою сучасного періоду світового розвитку є переміщення центра ваги у суспільному розділенні праці з сфери матеріального виробництва в область отримання, переробки, передачі, збереження, представлення та використання інформації.

* Луцький Юрій. Між Гоголем і Шевченком. – К., 1998. – С. 229.

Інформатизація, у широкому розумінні цього слова, являє собою процес перебудови життя суспільства на основі все більш повного використання достовірного, вичерпного і своєчасного знання про всі суспільно значимі види діяльності. Цей процес припускає формування нової інструментальної бази людської діяльності – інфраструктури засобів накопичення, збереження, обробки і передачі інформації. Інформаційна оснащеність, масштаби і ефективність використання засобів зв'язку і інформатизації вже увійшли в число найважливіших показників рівня науково-технічного прогресу нашої країни.

Інформатизація освіти – процес підготовки людини до повноцінного життя в умовах інформаційного суспільства. Це довго-тривалий і складний процес. Він пов'язаний із перепідготовкою працюючих і підготовкою нових поколінь педагогів, розвитком необхідної матеріально-технічної бази, становленням нової культури педагогічної праці. Важливо навчити людину користуватися сучасними технологіями доступу до інформації ще під час засвоєння базових дисциплін.

Проблема доступу до правової інформації для юристів особливо актуальна. Здавна існує неформальне правило: гарний юрист не той, хто все знає, а той, хто знає, де знайти. Адже в 1991 році було прийнято 86 законів, в 1992 – 121, в 1993 – 131, в 1994 – 128, в 1995 – 151, в 1996 – 203, в 1997 – 196, в 1998 – 165, в 1999 – 174 (інформація комп'ютерної правової системи Ліга). Якщо враховувати і кількість підзаконних нормативно-правових актів, то стає зрозумілим, що кожен юрист повинен користуватися довідковими даними. За радянських часів були популярними багатотомні видання нормативно-правових актів, але враховуючи нестабільність діючого законодавства можна констатувати, що подібна практика сьогодні є неприйнятною. Отже єдиним реальним джерелом інформації для юристів є комп'ютерні бази даних.

Є два основних види комп'ютерних правових баз даних:

- на компакт-дисках;
- доступ до яких здійснюється через мережу Internet.

Прикладом комп'ютерної правової бази даних, що розповсюджуються на компакт-дисках, є система правової

підтримки (СПП) **ГК-ЛОЦМАН**. У систему включені документи, що реєструються в Єдиному Державному Реєстрі нормативно-правових актів України та інші документи, що цікавлять суб'єктів правозастосування. Крім безпосередньо текстів документів, система містить **коментарі фахівців** журналу «Галицькі контракти» до найбільш важливих і неоднозначно трактованих документів і їх фрагментів. Користувачі системи, таким чином, мають в своєму розпорядженні практично всю нормативну базу та інші найбільш актуальні ненормативні документи, які включаються в базу даних, якщо вони становлять інтерес для широкого кола користувачів. Існує можливість укласти договір на інформаційне обслуговування, після чого можна оперативно поповнювати свою базу даних новими документами і отримувати кваліфіковану консультацію щодо її технічного супроводження. **ЛОЦМАН** являє собою потужне програмне середовище, що дозволяє легко здійснювати пошук необхідних документів нормативно-правового характеру, включених у базу даних. Причому пошук документів може бути здійснений по довільній сукупності різних ознак. При роботі з **ЛОЦМАНом** Ви переконаєтеся в дієвості дуже потужного пошукового апарата, а наявність 21-го пошукового параметра дозволить знайти цікавлячий Вас документ навіть при дуже приблизному знанні про нього.

Крім пошуку і перегляду документів, **ЛОЦМАН** дозволяє здійснювати виділення в окремі папки сукупності документів, створення своїх доку-ментів із включенням фрагментів нормативних документів з метою їх наступного опрацювання, можливість формування списків документів, створення колекцій закладань, коментарів, маркірування кольором і інші можливості роботи з текстами документів. Крім того, з особливостями роботи цієї системи і її додатковими можли-востями можна ознайо-митися в мережі Internet.

Існують й інші комп'ютерні правові бази даних, що розповсюджуються на компакт-дисках. Одні з них орієнтовані на конкретну галузь права (наприклад, система правової підтримки митної діяльності). Вони містять в собі не тільки базові

нормативно-правові документи, але й коментарі фахівців, додаткові документи. Інші є універсальними, але мають менше додаткових функцій.

Поиск по дате рождения и дате смерти

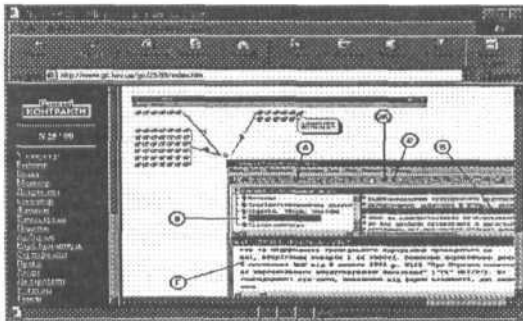
Поиск по дате рождения

Поиск по классификации

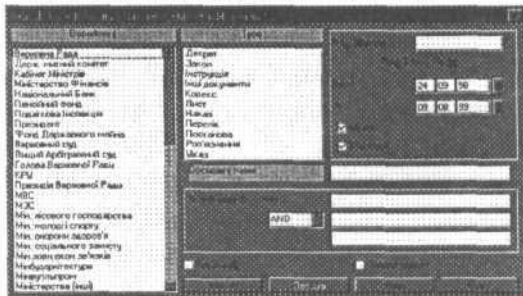
Але якими б функціональними можливостями не володіли комп'ютерні правові бази даних, що розповсюджуються на компакт-дисках, всі вони мають суттєвий недолік – складність оновлення інформації.

Цього недоліку позбавлені правові бази даних, доступ до яких здійснюється через мережу Internet. На сьогодні найбільш вдало такі системи представляє база даних Ліга (www.liga.kiev.ua). На сайті цієї бази даних ви можете не тільки знайти документ за багатьма критеріями пошуку, але й ознайомитися з коментарями фахівців, обговорити цікаві для вас питання в комп'ютерній конференції, проглянути останні новини та багато іншого. Нормативно-правова база оновлюється щоденно.

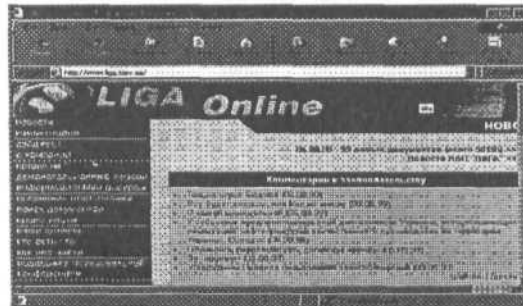
Отже, стає зрозумілим, що обійтись без

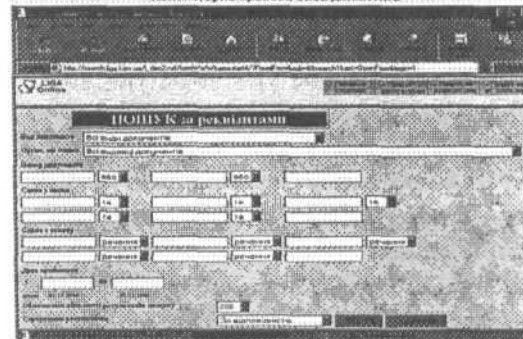
Подрібний розгляд в ГК-ЛОЦІМІМ в мережі Internet

Комп'ютерна правова база даних Legislation Sources

Комп'ютерна правова база даних LIGA

Комп'ютерна правова база даних LIGA: пошук за результатами

нових інформаційних технологій в юриспруденції неможливо. Ще на початку ери комп'ютерів Шеннон сказав: "Інформація – це зменшення невизначеності". Кожен професіонал прагне зменшити невизначеність. Вже сьогодні без наявності комп'ютерного обладнання і доступу до баз даних, належного рівня підготовки неможливо швидко і кваліфіковано надати юридичну консультацію, належним чином підготувати документи.

Тож ми вважаємо, що майбутнє за тими, хто буде йти в ногу з комп'ютерними технологіями, хто зможе краще і швидше від конкурентів отримати інформацію.